

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

9470/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0165 (NLE)

SOC 308
EMPL 204
ECOFIN 498
EDUC 186
JEUN 81
GENDER 66
ANTIDISCRIM 49

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. gegužės 23 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI

Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 241 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 241 final.

Pridedama: COM(2022) 241 final

Briuselis, 2022 05 23
COM(2022) 241 final

2022/0165 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Remiantis Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo, valstybės narės savo ekonominę politiką ir užimtumo skatinimą vertina kaip bendro intereso reikalą ir savo veiksmus koordinuoja Taryboje. 148 straipsnyje nustatyta, kad Taryba priima užimtumo gaires, o 121 straipsnyje nurodyta, kad jos turi atitikti bendras ekonominės politikos gaires.

Bendrų ekonominės politikos gairių galiojimo laikotarpis nenustatomas, o užimtumo gairės turi būti rengiamos kasmet. Šios gairės pirmą kartą bendrai (kaip integruotas dokumentų rinkinys) priimtos 2010 m. pagal strategiją „Europa 2020“. Iki 2014 m. integruotos gairės nesikeitė. 2015 m. priimtos peržiūrėtos integruotos gairės. Siekiant paskatinti nacionalinio lygmens reformas ir nustatyti atnaujinto aukštynkryptės konvergencijos proceso visoje Europoje orientyrą, kad būtų užtikrintos geresnės darbo ir gyvenimo sąlygos, 2018 m. užimtumo gairės buvo suderintos su 2017 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbto Europos socialinių teisių ramsčio principais ir nebuvo keičiamos iki 2019 m. 2020 m. jos buvo pakeistos, kad būtų įtraukti elementai, susiję su COVID-19 krizės padariniais, žaliaja ir skaitmenine pertvarka ir JT darnaus vystymosi tikslais. 2021 m. jos buvo perkeltos, kartu patikslinant konstatuojamąsias dalis, kad būtų atsižvelgta į Porto socialinių reikalų aukščiausio lygio susitikimo rezultatus ir Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą. 2022 m. valstybių narių užimtumo politikos gairės buvo visų pirma iš dalies pakeistos, kad tekstas būtų suderintas pritaikant naratyvą prie aplinkos po COVID-19 krizės, įtraukiant daugiau elementų, susijusių su teisingumu pereinant prie žaliosios ekonomikos, atsižvelgiant į naujausias politikos iniciatyvas ir įtraukiant politikos elementus, kurie ypač svarbūs atsižvelgiant į Rusijos invaziją į Ukrainą.

Užimtumo gairės drauge su bendromis ekonominės politikos gairėmis buvo pristatytos Tarybos sprendime dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (Integruotų gairių II dalis); jos suteikia pagrindą konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms atitinkamose srityse.

Peržiūrėtos šios užimtumo gairės:

5 gairė. Darbo jėgos paklausos didinimas

6 gairė. Darbo jėgos pasiūlos didinimas ir galimybių įsidarbinti, mokymosi visą gyvenimą siekiant įgyti įgūdžių ir kompetencijų gerinimas

7 gairė. Darbo rinkų veikimo ir socialinio dialogo veiksmingumo gerinimas

8 gairė. Lygių galimybių visiems skatinimas, socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 148 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę³,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę⁴,

kadangi:

- (1) valstybės narės ir Sąjunga turi siekti parengti suderintą užimtumo strategiją, skirtą visų pirma kvalifikuotai, tinkamai parengtai, gebančiai prisitaikyti darbo jėgai bei į ateitį orientuotoms ir į ekonomikos pokyčius reaguojančioms darbo rinkoms skatinti, kad būtų pasiekti Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nustatyti visiško užimtumo ir socialinės pažangos, subalansuoto ekonomikos augimo ir aukšto lygio aplinkos apsaugos ir aplinkos kokybės gerinimo tikslai. Valstybės narės užimtumo skatinimą turi laikyti bendro intereso reikalu ir savo veiksmus šiuo atžvilgiu derinti Taryboje, atsižvelgdamos į nacionalinę praktiką, susijusią su vadovybės ir darbuotojų pareigomis;
- (2) Sąjunga turi kovoti su socialine atskirtimi ir diskriminacija bei skatinti socialinį teisingumą ir apsaugą, moterų ir vyrų lygybę, kartų solidarumą ir vaiko teisių apsaugą, kaip nustatyta ES sutarties 3 straipsnyje. Nustatydama ir įgyvendindama savo politiką ir veiksmus, Sąjunga turi atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kova su skurdu bei socialine atskirtimi, taip pat susijusius su kokybišku švietimu bei mokymu ir žmonių sveikatos apsauga, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9 straipsnyje;
- (3) vadovaudamasi SESV, Sąjunga parengė ir įgyvendino ekonominės ir užimtumo politikos derinimo priemones. Kaip šių priemonių dalis, šio sprendimo priede išdėstytos valstybių narių užimtumo politikos gairės (toliau – Gairės) kartu su Tarybos rekomendacijoje (ES) 2015/1184⁵ nustatytomis valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendromis gairėmis sudaro integruotas gaires. Šiomis gairėmis,

---

¹ OL C , , p . .

² OL C , , p . .

³ OL C , , p . .

⁴ OL C , , p . .

⁵ 2015 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2015/1184 dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių ([OL L 192, 2015 7 18, p. 27](#)).

atspindinčiomis valstybių narių tarpusavio priklausomybę, turi būti vadovaujamosi įgyvendinant politiką valstybėse narėse ir Sąjungoje. Tokiu būdu suderinta Europos ir nacionalinė politika bei reformos turi sudaryti tinkamą bendrą tvarų ekonominės ir užimtumo politikos priemonių derinį, kuriuo turėtų būti užtikrintas teigiamas šalutinis poveikis;

- (4) Gairės dera su Stabilumo ir augimo paktu, galiojančiais Sąjungos teisės aktais ir įvairiomis Sąjungos iniciatyvomis, įskaitant 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą⁶, 2014 m. kovo 10 d.⁷, 2016 m. vasario 15 d.⁸, 2016 m. gruodžio 19 d.⁹, 2018 m. kovo 15 d.¹⁰, 2018 m. gegužės 22 d.¹¹, 2019 m. gegužės 22 d.¹², 2019 m. lapkričio 8 d.¹³, 2020 m. spalio 30 d.¹⁴, 2020 m. lapkričio 24 d.¹⁵, 2021 m. lapkričio 29 d.¹⁶ Tarybos rekomendacijas, 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendaciją¹⁷, 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją¹⁸, 2021 m. vasario 26 d. Tarybos rezoliuciją¹⁹, 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą²⁰, 2021 m. gruodžio 22 d. ES Parlamento ir Tarybos sprendimą²¹ [pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje²², pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo²³, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl europinio požiūrio į mikrocredencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti²⁴, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl individualiųjų mokymosi sąskaitų²⁵, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria siekiant griežtesnio vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principo taikymo nustatomi minimalieji darbo užmokesčio skaidrumo reikalavimai²⁶, pasiūlymą dėl

⁶ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 0012–0023).

⁷ 2014 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija dėl stažuotųjų kokybės sistemos (OL C 88, 2014 3 27, p. 1).

⁸ 2016 m. vasario 15 d. Tarybos rekomendacija dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką (OL C 67, 2016 2 20, p. 1).

⁹ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems (OL C 484, 2016 12 24, p. 1).

¹⁰ 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos (OL C 153, 2018 5 2, p. 1).

¹¹ 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (OL C 189, 2018 6 4, p. 1).

¹² 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų (OL C 189, 2019 6 5, p. 4).

¹³ 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių (OL C 387, 2019 11 15, p. 1).

¹⁴ 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (OL C 372, 2020 11 4, p. 1).

¹⁵ 2020 m. lapkričio 24 d. Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (OL C 417, 2020 12 2, p. 1).

¹⁶ 2021 m. lapkričio 29 d. Tarybos rekomendacija dėl mišriojo mokymosi metodų siekiant kokybiško ir įtraukaus pradinio ir vidurinio ugdymo (OL C 66, 2021 2 26, p. 1–21).

¹⁷ 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/402 dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE) (OL L 80, 2021 3 8, p. 1).

¹⁸ 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema (OL L 223, 2021 6 22, p. 14).

¹⁹ Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021/C66/01) (OL C 66, 2021 2 26, p. 1–21).

²⁰ 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatas (ES) 2021/778 „Žmonėms tarnaujančios ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas“.

²¹ 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/2316 dėl Europos jaunimo metų (2022 m.) (OL L 462, 2021 12 28, p. 1–9).

²² COM(2020) 682 *final*.

²³ COM(2021) 801 *final*.

²⁴ COM(2021) 770 *final*.

²⁵ COM(2021) 773 *final*.

²⁶ COM(2021) 93 *final*.

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo²⁷ ir pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl mokymosi siekiant aplinkos tvarumo²⁸];

- (5) Europos semestras skirtingas priemonės sujungia į visa apimančią integruotos daugiašalės ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo ir priežiūros sistemą. Siekiant aplinkos tvarumo, našumo, teisingumo ir stabilumo, į Europos semestrą įtraukti Europos socialinių teisių ramsčio principai ir Europos semestro stebėsenos priemonė – socialinių rodiklių suvestinė, taip pat numatant tvirtą bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Tai padeda siekti darnaus vystymosi tikslų. Sąjungos ir valstybių narių ekonominė ir užimtumo politika turėtų būti derinama su Europos sąžiningu perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui, aplinkos atžvilgiu tvarios ir skaitmeninės ekonomikos, šia politika turėtų būti didinamas konkurencingumas, užtikrinamos tinkamos darbo sąlygos, skatinamos inovacijos, propaguojamas socialinis teisingumas ir lygios galimybės, taip pat kovojama su nelygybe ir regioniniais skirtumais;
- (6) klimato kaita ir su aplinka susiję iššūkiai, poreikis spartinti energetinę nepriklausomybę ir užtikrinti Europos atvirą strateginį savarankiškumą, globalizacija, skaitmeninė transformacija, dirbtinis intelektas, nuotolinio darbo masto didėjimas, platformų ekonomika ir demografiniai pokyčiai keičia Europos ekonomiką ir visuomenę. Sąjunga ir jos valstybės narės turi bendradarbiauti, kad veiksmingai ir iniciatyviai reaguotų į tuos struktūrinius pokyčius ir prireikus pritaikytų esamas sistemas, pripažindamos glaudžią valstybių narių ekonomikos ir darbo rinkų bei susijusios politikos tarpusavio priklausomybę. Tam reikia imtis suderintų, plataus užmojo ir veiksmingų politikos veiksmų tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis, vadovaujantis SESV ir Sąjungos nuostatomis dėl ekonomikos valdymo, kartu įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį. Tokie politikos veiksmai turėtų apimti postūmį tvarioms investicijoms, atnaujintą įsipareigojimą nuosekliai vykdyti reformas, kuriomis skatinamas ekonomikos augimas, kokybiškų darbo vietų kūrimas, našumas, tinkamos darbo sąlygos, socialinė ir teritorinė sanglauda, aukštynkryptė konvergencija, didinamas atsparumas ir fiskalinė atsakomybė, pasitelkiant esamas ES finansavimo programas, visų pirma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir sanglaudos politikos fondus (įskaitant „Europos socialinį fondą“ ir Europos regioninės plėtros fondą), taip pat Teisingos pertvarkos fondą. Jais turėtų būti derinamos pasiūlos ir paklausos valdymo priemonės, kartu atsižvelgiant į jų poveikį aplinkai, užimtumui ir socialinį poveikį;
- (7) Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija paskelbė Europos socialinių teisių ramstį²⁹. Jame nustatyta dvidešimt principų ir teisių, kuriais siekiama remti gerai veikiančias ir sąžiningas darbo rinkas bei gerovės sistemas ir kurie skirstomi į tris kategorijas: lygių galimybių ir galimybių įsidarbinti, sąžiningų darbo sąlygų, socialinės apsaugos ir įtraukties. Principai ir teisės suteikia Sąjungai strateginę kryptį ir užtikrina, kad perėjimas prie poveikio klimatui neutralumo ir aplinkos tvarumo, skaitmeninė transformacija ir demografiniai pokyčiai būtų socialiai sąžiningi ir teisingi. Europos socialinių teisių ramstis ir susijusi socialinių rodiklių suvestinė sudaro orientacinę sistemą, padedančią stebėti valstybių narių užimtumo ir socialinės srities rezultatus, skatinti nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens reformas ir derinti šiandieninės modernios ekonomikos socialinį ir rinkos aspektus, be kita ko, skatinant socialinę

²⁷ COM(2021) 762 *final*.

²⁸ COM(2022) 11 *final*.

²⁹ Tarpinstitucinė deklaracija dėl Europos socialinių teisių ramsčio ([OL C 428, 2017 12 13, p. 10](#)).

ekonomiką. 2021 m. kovo 4 d. Komisija pateikė Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planą (toliau – veiksmų planas), įskaitant plataus užmojo, bet realistiškus 2030 m. pagrindinius ir papildomus tarpinius tikslus užimtumo, įgūdžių, švietimo ir skurdo mažinimo srityse, taip pat peržiūrėtą socialinių rodiklių suvestinę;

- (8) 2021 m. gegužės 8 d. Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime valstybių ar vyriausybių vadovai pripažino, kad Europos socialinių teisių ramstis yra esminis ekonomikos atsigavimo elementas ir pažymėjo, kad jo įgyvendinimu bus sustiprintas Sąjungos veržlumas siekiant pereiti prie skaitmeninės, žaliosios ir sąžiningos pertvarkos, ir jis padės pasiekti aukštynkryptę socialinę ir ekonominę konvergenciją bei įveikti demografinius iššūkius. Jie pabrėžė, kad socialinis aspektas, socialinis dialogas ir aktyvus socialinių partnerių dalyvavimas – konkurencingos socialinės rinkos ekonomikos šerdis. Jų nuomone, veiksmų planas suteikė naudingų Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo gairių, be kita ko, užimtumo, įgūdžių, sveikatos ir socialinės apsaugos srityse. Jie palankiai įvertino naujuosius 2030 m. Sąjungos pagrindinius tikslus užimtumo srityje (turėtų dirbti 78 proc. 20–64 m. amžiaus gyventojų), įgūdžių srityje (mokymuose kasmet turėtų dalyvauti 60 proc. visų suaugusiųjų) ir skurdo mažinimo srityje (skurstančių žmonių turėtų sumažėti bent 15 mln., iš jų – 5 mln. vaikų), taip pat peržiūrėtą socialinių rodiklių suvestinę, padedančią stebėti pažangą įgyvendinant Europos socialinių teisių ramsčio principus, kaip politikos koordinavimo sistemos Europos semestro kontekste dalį. Porto įsipareigojimu valstybės narės taip pat paragintos nustatyti plataus užmojo nacionalinius tikslus, kurie, tinkamai atsižvelgiant į kiekvienos šalies pradinę padėtį, turėtų būti tinkamas indėlis siekiant Europos tikslų iki 2030 m.

Porte valstybių ar vyriausybių vadovai pažymėjo, kad Europai palaiapsniui atsigaunant po COVID-19 pandemijos pirmenybė bus teikiama perėjimui nuo darbo vietų išsaugojimo prie jų kūrimo ir darbo vietų kokybės gerinimo, taip pat pabrėžė, kad įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio principus bus itin svarbu siekiant užtikrinti, kad įtraukiu būdu gaivinant ekonomiką būtų sukurta daugiau ir geresnių darbo vietų visiems. Jie pabrėžė savo įsipareigojimą būti vieningi ir solidarūs, o tai taip pat reiškia įsipareigojimą užtikrinti lygias galimybes visiems ir nė vieno nepalikti nuošalyje.

Jie patvirtino esą pasiryžę, kaip nustatyta 2019–2024 m. Europos Vadovų Tarybos strateginėje darbotvarkėje, toliau stiprinti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, tinkamai atsižvelgiant į atitinkamas kompetencijas ir subsidiarumo bei proporcingumo principus. Galiausiai jie pabrėžė, kad svarbu atidžiai stebėti, be kita ko, aukščiausiu lygmeniu, pažangą įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir Sąjungos pagrindinius tikslus iki 2030 m.;

- (9) po Rusijos invazijos į Ukrainą Europos Vadovų Taryba 2022 m. vasario 24 d. išvadose pasmerkė Rusijos veiksmus, kuriais siekiama pakenkti Europos ir pasaulio saugumui bei stabilumui, ir išreiškė solidarumą su Ukrainos žmonėmis, pabrėždama, kad buvo pažeista tarptautinė teisė ir JT Chartijos principai. Dabartinėmis aplinkybėmis laikina apsauga, suteikta 2022 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimu³⁰, kuriuo aktyvuojama Laikinosios apsaugos direktyva³¹, yra būtina atsižvelgiant į pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų srauto mastą. Taip Ukrainos pabėgėliams suteikiama galimybė visoje

³⁰ 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga.

³¹ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą.

Sajungoje naudotis suderintomis teisėmis, kuriomis suteikiama tinkamo lygio apsauga, įskaitant teisę gyventi šalyje, galimybę patekti ir integruotis į darbo rinką, galimybę gauti išsilavinimą ir mokytis, galimybę gauti būstą, taip pat galimybę naudotis socialinės apsaugos sistemomis, teisę į medicininę priežiūrą, socialinę gerovę ar kitą pagalbą ir pragyvenimo lėšas. Dalyvaudami Europos darbo rinkose, Ukrainos pabėgėliai gali prisidėti prie ES ekonomikos stiprinimo ir padėti remti savo šalį ir žmones savo šalyje. Įgyta patirtis ir įgūdžiai ateityje gali padėti atkurti Ukrainą. Nelydimiems vaikams ir paaugliams laikinoji apsauga suteikia teisę į teisėtą globą ir galimybę naudotis vaikų ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Valstybės narės turėtų įtraukti socialinius partnerius į politikos priemonių, kuriomis siekiama spręsti užimtumo ir įgūdžių problemas, kylančias dėl Rusijos invazijos į Ukrainą, rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą. Socialiniai partneriai atlieka svarbų vaidmenį švelninant karo poveikį, susijusį su užimtumo ir gamybos išsaugojimu;

- (10) darbo rinkos, įskaitant nacionalinius darbo užmokesčio nustatymo mechanizmų, reformos turėtų būti vykdomos pagal nacionalinę socialinio dialogo praktiką, siekiant sąžiningo darbo užmokesčio, kuriuo užtikrinamas deramas gyvenimo lygis ir tvarus ekonomikos augimas. Turėtų būti suteikiama galimybė plačiai apsvarstyti socialinius ir ekonominius klausimus, be kita ko, kaip pagerinti padėtį tvarumo, konkurencingumo, inovacijų, kokybiškų darbo vietų kūrimo, darbo sąlygų, dirbančiųjų skurdo, švietimo ir įgūdžių, visuomenės sveikatos ir įtraukties bei realiųjų pajamų srityse. Šiuo atžvilgiu Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir kiti ES fondai padeda valstybėms narėms įgyvendinti ES prioritetus atitinkančias reformas ir investicijas, kad Europos ekonomika ir visuomenė taptų tvaresnės, atsparesnės ir geriau pasirengusios žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai. Dėl Rusijos invazijos į Ukrainą dar labiau padidėjo COVID-19 krizės nulemti socialiniai ir ekonominiai iššūkiai. Valstybės narės ir Sąjunga turėtų toliau užtikrinti, kad būtų sušvelnintas socialinis poveikis, poveikis užimtumui ir ekonominis poveikis ir kad pertvarka būtų socialiai sąžininga ir teisinga, taip pat atsižvelgiant į tai, kad didesnis atviras strateginis savarankiškumas ir spartesnė žaliaji pertvarka padės sumažinti priklausomybę nuo energijos ir kitų strateginių produktų ar technologijų importo, visų pirma iš Rusijos. Labai svarbu didinti atsparumą ir siekti kurti įtraukią ir atsparią visuomenę, kurioje žmonės būtų apsaugoti ir įgalinti numatyti bei valdyti pokyčius ir kurioje jie galėtų būti aktyvūs visuomenės ir ekonomikos dalyviai. Kad būtų remiami veiklos keitimo pokyčiai darbo rinkoje, taip pat atsižvelgiant į žaliają ir skaitmeninę pertvarką, kaip pabrėžta Rekomendacijoje (ES) 2021/402 [ir Tarybos rekomendacijoje dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo], reikalingas suderintas aktyvios darbo rinkos politikos priemonių rinkinys, kuris apimtų laikinosios samdos ir veiklos keitimo paskatas, įgūdžių politiką ir geresnes užimtumo tarnybų paslaugas;
- (11) turėtų būti kovojama su visų formų diskriminacija, užtikrinama lyčių lygybė ir remiamas jaunimo užimtumas. Turėtų būti užtikrinta prieiga ir galimybės visiems ir turėtų būti mažinamas skurdas bei socialinė atskirtis, be kita ko, vaikų ir romų, visų pirma užtikrinant veiksmingą darbo rinkų veikimą ir tinkamas bei įtraukias socialinės apsaugos sistemas³², taip pat šalinant kliūtis įtraukiam ir į ateitį orientuotam švietimui, mokymui ir dalyvavimui darbo rinkoje, be kita ko, investuojant į ankstyvąjį ugdymą ir priežiūrą bei į skaitmeninius ir žaliuosius įgūdžius. Atsižvelgiant į 2020 m. prasidėjusią COVID-19 pandemiją ir visuomenės senėjimą, taip pat itin svarbu laiku

³² 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių, 2019/C 387/01.

suteikti lygias teises į įperkamas ilgalaikės priežiūros bei sveikatos priežiūros paslaugas, įskaitant prevenciją ir sveikatos priežiūros skatinimą. Turėtų būti toliau išnaudojamas neįgalųjų potencialas prisidėti prie ekonomikos augimo ir socialinio vystymosi. Visos Sąjungos darbo vietose įsitvirtinant naujiems ekonomikos ir verslo modeliams, darbo santykiai taip pat kinta. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad dėl naujų darbo formų atsiradę darbo santykiai palaikytų ir stiprintų Europos socialinį modelį;

- (12) integruotos gairės turėtų būti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias Taryba gali pateikti valstybėms narėms, pagrindas. Valstybės narės turi visapusiškai išnaudoti savo REACT-EU išteklius, nustatytus Reglamentu (ES) 2020/2221³³, kuriais iki 2023 m. stiprinami 2014–2020 m. sanglaudos politikos fondai ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF); dėl dabartinės Ukrainos krizės jie toliau stiprinami Reglamentu dėl sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE)³⁴ ir tolesniu Bendrųjų nuostatų reglamento³⁵ pakeitimu dėl didesnio REACT-EU išankstinio finansavimo ir naujų vieneto įkainių, siekiant padėti paspartinti iš Ukrainos išvykstančių asmenų integraciją į ES³⁶. Be to, siekdamas paskatinti užimtumą, socialines investicijas, socialinę įtrauktį, prieinamumą, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybes, mokymąsi visą gyvenimą ir kokybišką švietimą ir mokymą visiems, įskaitant skaitmeninį raštingumą ir įgūdžius, 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) 2021/1057³⁷ įsteigtu „Europos socialiniu fondu +“, Reglamentu (ES) 2021/1058 įsteigtu Europos regioninės plėtros fondu³⁸, Reglamentu (ES) 2021/241³⁹ nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone ir kitais Sąjungos fondais, įskaitant Reglamentu (ES) 2021/1056⁴⁰ įsteigtą Teisingos pertvarkos fondą, taip pat Reglamentu (ES) 2021/523⁴¹ nustatytą programą „InvestEU“. Valstybės narės taip pat turi visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) 2021/691⁴² įsteigtu Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu atleistiems darbuotojams, kad suteiktų paramą darbuotojams, atleistiems iš darbo dėl didelio masto restruktūrizavimo įvykių, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos, socialinių ir ekonominių permainų, kurias lemia labiau pasaulinės tendencijos, ir technologinių bei aplinkos pokyčių. Nors integruotos gairės yra skirtos valstybėms narėms ir

³³ 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/2221, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU) ([OL L 437, 2020 12 28, p. 30](#)).

³⁴ 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/562, kuriuo dėl sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE) iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 223/2014.

³⁵ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienuų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159–706).

³⁶ 2022 m. balandžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/613, kuriuo dėl didesnio išankstinio finansavimo iš REACT-EU išteklių ir vieneto įkainio nustatymo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 223/2014.

³⁷ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 ([OL L 231, 2021 6 30, p. 21](#)).

³⁸ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

³⁹ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17–75).

⁴⁰ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas ([OL L 231, 2021 6 30, p. 1](#)).

⁴¹ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 ([OL L 107, 2021 3 26, p. 30](#)).

⁴² 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo perkeltiesiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013 ([OL L 153, 2021 5 3, p. 48](#)).

Sajungai, jos turėtų būti įgyvendinamos palaikant partnerystę su visomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, glaudžiai įtraukiant parlamentus, socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės atstovus;

(13) Užimtumo komitetas ir Socialinės apsaugos komitetas, vadovaudamiesi atitinkamais Sutartyje nustatytais savo įgaliojimais, turi stebėti, kaip, atsižvelgiant į užimtumo politikos gaires, įgyvendinama atitinkama politika. Šie komitetai ir kiti Tarybos parengiamieji organai, susiję su ekonominės ir socialinės politikos koordinavimu, turi glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauti. Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija turėtų tęsti dialogą politikos klausimais, visų pirma dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių;

(14) buvo pasikonsultuota su Socialinės apsaugos komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priimamos priede pateiktos valstybių narių užimtumo politikos gairės (toliau – Gairės). Gairės yra integruotų gairių dalis.

2 straipsnis

Valstybės narės atsižvelgia į Gaires savo užimtumo politikoje ir reformų programose, apie kurias pranešama pagal SESV 148 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė